

Υπόθεση C-290/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως δυνάμει του άρθρου 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

8 Μαΐου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Γερμανία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

6 Απριλίου 2023

Προσφεύγων και εκκαλών:

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)

Καθής και εφεσίβλητη:

B-GmbH

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Διοικητική επιβάρυνση με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) 340/2008

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Ερμηνεία του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, του άρθρου 13, παράγραφος 4, και του άρθρου 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 340/2008, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) την έννοια ότι εφαρμόζεται αποκλειστικώς σε σχέση με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή καλύπτει και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων με τις οποίες επιβάλλεται διοικητική επιβάρυνση δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2008, σχετικά με τα τέλη και

τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH);

2. Σε περίπτωση που η απόφαση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων περί επιβολής τέτοιας διοικητικής επιβαρύνσεως δεν συνιστά εκτελεστό τίτλο:

Έχει το άρθρο 13, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008, την έννοια ότι πρέπει να αποκλείεται προσφυγή με καταψηφιστικό αίτημα που αφορά την καταβολή της διοικητικής επιβαρύνσεως;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρα 256 επ. και 299 ΣΛΕΕ·

Κανονισμός (ΕΚ) 340/2008 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2008, σχετικά με τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) (ΕΕ 2008, L 107, σ. 6), άρθρα 11, 13·

Κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2006, L 396, σ. 1, όπως διορθώθηκε με την ΕΕ 2007, L 136, σ. 3), άρθρα 74, 94

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Verwaltungsgerichtsordnung [κώδικας διοικητικής δικονομίας] (στο εξής: VwGO), άρθρο 40

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή με καταψηφιστικό αίτημα ζητώντας να υποχρεωθεί η καθής στην καταβολή διοικητικής επιβαρύνσεως βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008.
- 2 Ο προσφεύγων, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων, με έδρα στο Ελσίνκι, Φινλανδία, είναι οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δική του νομική προσωπικότητα. Ιδρύθηκε με τον κανονισμό 1907/2006. Είναι αρμόδιος για τη διαχείριση και την εκτέλεση των τεχνικών, επιστημονικών και διοικητικών πτυχών του κανονισμού και για την εξασφάλιση της συνέπειας ανάμεσα στις πτυχές αυτές (τίτλος X, άρθρα 75 επ. του κανονισμού). Ο κανονισμός επιβάλλει, μεταξύ άλλων, στους παρασκευαστές και τους εισαγωγείς χημικών ουσιών διάφορες υποχρεώσεις καταχώρισεως.
- 3 Βάσει του άρθρου 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 340/2008, ο οποίος περιλαμβάνει, στα άρθρα 11 και 13, κανόνες σχετικούς, μεταξύ άλλων, με τη διοικητική επιβάρυνση καθώς και με τη μείωση των τελών και των επιβαρύνσεων.
- 4 Το 2010, η καθής κατέθεσε φάκελο καταχώρισεως σύμφωνα με τον κανονισμό 1907/2006, επισημαίνοντας ότι ήταν μεσαία επιχείρηση κατά την έννοια της συστάσεως 2003/361/ΕΚ. Όπως προκύπτει όμως από τα στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων, η καθής δεν υπέβαλε τις αναγκαίες σχετικές αποδείξεις εντός των ταχθεισών προθεσμιών.
- 5 Κατόπιν αυτού, ο προσφεύγων εξέδωσε, στις 9 Αυγούστου 2016, την απόφαση SME (2016) 3729, με την οποία διαπίστωσε ότι η καθής δεν εδικαιούτο μείωση του τέλους καταχώρισεως για τις μεσαίες επιχειρήσεις δυνάμει του κανονισμού 1907/2006 και, επομένως, όφειλε να καταβάλει τη διαφορά μεταξύ του ήδη καταβληθέντος τέλους και του τέλους για τις μεγάλες επιχειρήσεις με βάση το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008. Επιπλέον, ο προσφεύγων διαπίστωσε ότι η καθής όφειλε να καταβάλει διοικητική επιβάρυνση ίση με 2,5 φορές το οικονομικό όφελος που αποκόμισε από το γεγονός ότι είχε παράσχει, κατά την καταχώριση, ψευδείς πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος της επιχείρησεως. Με συνημμένο τιμολόγιο της 9ης Αυγούστου 2016, η διοικητική επιβάρυνση καθορίστηκε σε 17 437,00 ευρώ. Στην απόφαση SME(2016) 3729 επισυναπτόταν ενημέρωση σχετικά με τα ένδικα μέσα όπου σημειωνόταν ότι, δυνάμει του άρθρου 94, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, μπορούσε να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της αποφάσεως, προκειμένου να ελεγχθεί η νομιμότητά της.
- 6 Η καθής δεν άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως SME(2016) 3729, αλλά δεν κατέβαλε το ζητηθέν ποσό παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του προσφεύγοντος.

- 7 Ακολούθως, στις 16 Μαΐου 2019, ο προσφεύγων προσέφυγε ενώπιον του Verwaltungsgericht Halle [διοικητικού πρωτοδικείου της Χάλλε, Γερμανία, στο εξής: Verwaltungsgericht] και ζήτησε να υποχρεωθεί η καθής να του καταβάλει το ποσό των 17 437 ευρώ.
- 8 Το Verwaltungsgericht απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη. Στο σκεπτικό του επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη δεν έβρισκε έρεισμα στο άρθρο 40 του VwGO. Πιο συγκεκριμένα, η προκειμένη περίπτωση δεν αφορά πράξη της γερμανικής δημόσιας εξουσίας, αλλά τη λεγόμενη άμεση εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Ο καθορισμός διοικητικών τελών βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008 συνιστά άμεση πράξη της εξουσίας της Ένωσης. Ιδίως η δικαιοδοσία των γερμανικών αρχών ή δικαστηρίων δεν απορρέει από το άρθρο 299 ΣΛΕΕ. Τούτο δεν ορίζει τις αποφάσεις αυτοδιοικήσεως των ευρωπαϊκών οργανισμών ως εκτελεστούς τίτλους. Δεδομένου ότι η απαρίθμηση στο άρθρο 299 ΣΛΕΕ είναι εξαντλητική, δεν μπορεί να νοηθεί, διά της ερμηνευτικής οδού, ότι οι εν λόγω αποφάσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής. Ούτε από την αρχή της «effet utile» μπορεί να συναχθεί δυνατότητα (πολλώ δε μάλλον υποχρέωση) των εθνικών δικαστηρίων να απονέμουν σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς αρμοδιότητες που δεν τους αναγνωρίζονται από το δίκαιο της Ένωσης. Για παράδειγμα, το άρθρο 94 του κανονισμού 1907/2006 σε συνδυασμό με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ παρέχει μόνο σε ιδιώτες τη δυνατότητα να προσφύγουν κατά των μέτρων του προσφεύγοντος. Τόσο ο κανονισμός 1907/2006 όσο και ο κανονισμός 340/2008 δεν προβλέπουν δικαίωμα του προσφεύγοντος να επιβάλει ή να «εκτελέσει» τις αποφάσεις αυτοδιοικήσεώς του διά της δικαστικής οδού είτε ενώπιον των ευρωπαϊκών δικαστηρίων είτε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Όσον αφορά τη μεταβίβαση εξουσιών λήψεως αποφάσεων σε οντότητες ξένες προς τη Συνθήκη, όπως ο προσφεύγων, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέπτυξε, με τη νομολογία Meroni του 1958, ένα κριτήριο το οποίο συζητήθηκε στη συνέχεια με τη λέξη-κλειδί «θεσμική ισορροπία». Κατά τη νομολογία αυτή, η εξουσιοδότηση μπορεί να αφορά μόνον «σαφώς καθορισμένες εκτελεστικές εξουσίες» των οποίων η άσκηση εποπτεύεται «πλήρως» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πάντως, με βάση το γράμμα του κανονισμού 340/2008 (άρθρο 13, παράγραφος 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 3), πρέπει να θεωρηθεί ότι, ως δυνατότητα αντιδράσεως σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των τελών και των επιβαρύνσεων που εισπράττονται δυνάμει του κανονισμού αυτού, προβλέπεται – μόνον– η απόρριψη της αιτήσεως για την οποία πρέπει να καταβληθεί το σχετικό τέλος. Η αναγνώριση δικαιώματος προσφυγής του προσφεύγοντος σε εθνικό επίπεδο με σκοπό την επιβολή καταβολής τέτοιων επιβαρύνσεων θα συνεπαγόταν απονομή επιπλέον εξουσιών στον προσφεύγοντα. Τούτο όμως θα έπρεπε να συμβεί σε επίπεδο δικαίου της Ένωσης.
- 9 Το Verwaltungsgericht επέτρεψε στον προσφεύγοντα να ασκήσει έφεση κατά της αποφάσεώς του.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 10 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι οι κρίσιμοι, εν προκειμένω, κανόνες δημοσίου δικαίου είναι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ήτοι του κανονισμού 340/2008 και ιδίως το άρθρο 13, παράγραφος 4, αυτού. Το Verwaltungsgericht οφείλει να εξαντλήσει τις δυνατότητες που παρέχει το εθνικό δικονομικό δίκαιο προκειμένου να προσδώσει πρακτική αποτελεσματικότητα («effet utile») στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παραδείγματος χάρη, ο κανονισμός 1907/2006 ορίζει, στο άρθρο 94, παράγραφος 1, ότι κατά των αποφάσεων του μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιθέτως, οι βασικοί κανόνες δεν προβλέπουν καμία δυνατότητα του προσφεύγοντος να εναγάγει φυσικά ή νομικά πρόσωπα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να επιβάλει την τήρηση της υποχρέωσης που τα πρόσωπα αυτά υπέχουν με βάση τις αποφάσεις των οποίων είναι αποδέκτες. Ομοίως, ο προσφεύγων δεν διαθέτει αρμοδιότητες που να του παρέχουν δικαίωμα εκτελέσεως των αποφάσεων του κατά γερμανικών νομικών προσώπων.
- 11 Επιπλέον, η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια να παρέχουν σε οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη δυνατότητα εκτελέσεως όσον αφορά διοικητική επιβάρυνση που έχει καθοριστεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Η απόφαση του Verwaltungsgericht παραβιάζει την αρχή της ισοδυναμίας και την αρχή της αποτελεσματικότητας που κατοχυρώνονται στο δίκαιο της Ένωσης. Η άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008 καθίσταται πρακτικώς αδύνατη για τον προσφεύγοντα στη Γερμανία. Σε παρόμοια κατάσταση, με αντικείμενο την επιβολή διοικητικών επιβαρύνσεων από γερμανική δημόσια αρχή, θα υφίστατο δυνατότητα προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Σε αντίθεση με την εκτίμηση του Verwaltungsgericht, ο συντάκτης του κανονισμού λαμβάνει ως δεδομένο, ασφαλώς, ότι οι αποφάσεις του προσφεύγοντος που έχουν ως αντικείμενο την επιβολή διοικητικής επιβαρύνσεως σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008 θα μπορούσαν να εκτελεστούν και στα κράτη μέλη –εν ανάγκη, υποχρεωτικώς με τη μεσολάβηση των δικαστηρίων των κρατών μελών. Σε διαφορετική περίπτωση, το αν επιχείρηση θα καταβάλλει ή όχι τη διοικητική επιβάρυνση θα εξαρτιόταν αποκλειστικώς από την εντιμότητά της. Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί ο σκοπός της εν λόγω διατάξεως ο οποίος συνίσταται στην αποφυγή παροχής ψευδών πληροφοριών. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που συμπεριφέρονται καλόπιστα και καταβάλλουν την προβλεπόμενη διοικητική επιβάρυνση θα περιέρχονταν σε μειονεκτική θέση.
- 12 Η καθής υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης που επικαλείται ο προσφεύγων δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για να καλυφθούν δήθεν κενά κανονιστικών ρυθμίσεων σε αντίθεση με την απονομή σαφών αρμοδιοτήτων και, εμμέσως, σε βάρος μεμονωμένων οικονομικών

φορέων. Πρόκειται για συνειδητή απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην αναγνωρίσουν στον προσφεύγοντα καμία δυνατότητα επιβολής όσον αφορά ενδεχόμενες επιβαρύνσεις. Ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι από την υπό κρίση διαφορά προέκυψε κενό δικαίου, απόκειται στον νομοθέτη της Ένωσης να θεσπίσει σχετική ρύθμιση για το μέλλον και να την ενσωματώσει, για παράδειγμα, στον κανονισμό 1907/2006 ή στον κανονισμό 340/2008. Επιπλέον, ο προσφεύγων διαθέτει μέσα δράσεως για την επιβολή κυρώσεων σε σχέση με ενδεχόμενες παραβάσεις σε περίπτωση μη καταβολής. Για παράδειγμα, έχει τη δυνατότητα να προβαίνει στις καταχωρίσεις ουσιών που ζητούν οι αιτούντες μόνον εφόσον αυτοί καταβάλουν τα σχετικά τέλη. Επίσης, στο μέτρο που επιχείρηση ζητεί να χαρακτηριστεί μικρή ή μεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ), θα μπορούσε να γίνει ο χαρακτηρισμός αυτός και να εκδοθεί, κατά συνέπεια, μειωμένη πράξη επιβολής τελών μόνο μετά την προσκόμιση επαρκών αποδεικτικών στοιχείων. Ο ίδιος ο προσφεύγων, διαμορφώνοντας τη διοικητική πρακτική του, έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει αποτελεσματικά τις πράξεις του περί επιβολής τελών. Κατά συνέπεια, δεν απαιτείται για τον σκοπό αυτόν η συνδρομή των γερμανικών διοικητικών δικαστηρίων.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 13 Τα προδικαστικά ερωτήματα είναι αναγκαία για την έκδοση αποφάσεως κατ' έφεση.
- 14 Αντιθέτως προς το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφυγή δεν μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη για τον λόγο ότι η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη δεν βρίσκει έρεισμα στο άρθρο 40, παράγραφος 1, του VwGO.
- 15 Βεβαίως, λαμβανομένης υπόψη της εκτεταμένης απονομής αρμοδιοτήτων στα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης όσον αφορά αποφάσεις κυριαρχικού δικαίου, τα εθνικά διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν, κατά κανόνα, σχετική δικαιοδοσία. Ωστόσο, αντικείμενο της διαφοράς, εν προκειμένω, δεν συνιστά πράξη του προσφεύγοντος κατά της οποίας η καθής ζητεί έννομη προστασία ασκώντας προσφυγή ακυρώσεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, αλλά αξίωση καταβολής την οποία προβάλλει ο προσφεύγων στο πλαίσιο ασκήσεως γενικής προσφυγής με καταψηφιστικό αίτημα και για την εκτέλεση της οποίας επιδιώκει την έκδοση τίτλου κατά της καθής.
- 16 Όσον αφορά την οριοθέτηση μεταξύ της αρμοδιότητας των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης και εκείνης των εθνικών δικαστηρίων, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι πρόκειται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, για την επιβολή απαιτήσεως δημοσίου δικαίου από οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος –στο πλαίσιο της καθ' ύλην αρμοδιότητάς του– μπορεί να ενεργεί κυριαρχικά εντός της ομοσπονδιακής επικράτειας. Επομένως, η οριοθέτηση αυτή στηρίζεται στο άρθρο 274 ΣΛΕΕ. Κατά τη διάταξη αυτή, εφόσον οι Συνθήκες δεν

προβλέπουν αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διαφορές στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται εκ του λόγου αυτού από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

- 17 Η αρμοδιότητα των δικαιοδοτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης –όπως ορθώς επισήμανε το Verwaltungsgericht– απαριθμείται εξαντλητικά στα άρθρα 256 επ. ΣΛΕΕ.
- 18 Στον τομέα αρμοδιότητας του προσφεύγοντος, έχει σημασία το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006. Τούτο ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι απόφαση του Οργανισμού μπορεί να προσβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις του προσφεύγοντος με τις οποίες έχει καθορίσει διοικητική επιβάρυνση δυνάμει του κανονισμού 340/2008 (βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 7ης Μαρτίου 2018, T-855/16, juris) Αντιθέτως, τα άρθρα 256 επ. ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, δεν περιέχουν κανέναν κανόνα που να θεμελιώνει την αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί προσφυγών αυτού του είδους, οι οποίες αφορούν την είσπραξη ήδη επιβληθέντων τελών. Όταν μια διαφορά υποβάλλεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελλείψει διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που να απονέμει τέτοια αρμοδιότητα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επ' αυτής (βλ. διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, T-295/05, juris Tz 51, με περαιτέρω παραπομπές).
- 19 Υπό αυτό το πρίσμα, το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει ως δεδομένο ότι ο προσφεύγων μπορεί να προβάλει την απαίτησή του ενώπιον γερμανικού δικαστηρίου. Εξάλλου, η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη θα μπορούσε να βρει έρεισμα στο άρθρο 40, παράγραφος 1, του VwGO, καθόσον πρόκειται για διαφορά δημοσίου δικαίου. Τα πραγματικά περιστατικά και οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από αυτά καλύπτονται εν προκειμένω από το δημόσιο δίκαιο της Ένωσης, ήτοι από τον κανονισμό 340/2008. Ακόμη και αν δεν έβρισκε έρεισμα η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη, η υπό κρίση προσφυγή δεν θα μπορούσε να απορριφθεί ως απαράδεκτη για τον λόγο αυτό, αλλά θα έπρεπε η διαφορά να αναπεμφθεί στο αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 17a, παράγραφος 2, του GVG [Gerichtsverfassungsgesetz, γερμανικός κώδικας οργανισμού δικαστηρίων].
- 20 Ωστόσο, το παραδεκτό της προσφυγής με καταψηφιστικό αίτημα εξαρτάται επίσης από το αν ο προσφεύγων έχει το απαιτούμενο έννομο συμφέρον.
- 21 Κατά κανόνα, δεν υφίσταται έννομο συμφέρον για την άσκηση προσφυγής [ή αγωγής] με καταψηφιστικό αίτημα όταν ο δανειστής διαθέτει ήδη εκτελεστό τίτλο για την απαίτηση και μπορεί να προβεί ευχερώς σε αναγκαστική εκτέλεση κατά του οφειλέτη. Με την από 9 Αυγούστου 2016 απόφασή του, ο προσφεύγων έχει εκδώσει ήδη πράξη εισπράξεως δυνάμενη να αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου (βλ.

διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 2018, T-494/17, juris, σκέψη 63).

- 22 Επομένως, η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος εξαρτάται από το αν ο προσφεύγων διαθέτει ήδη εκτελεστό τίτλο με την απόφαση που εξέδωσε σχετικά με την επιβολή διοικητικής επιβαρύνσεως δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008, η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου. Το αν τούτο ισχύει εξαρτάται κατ' ουσίαν από το αν οι αποφάσεις αυτού του είδους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Το πρώτο προδικαστικό ερώτημα που υποβλήθηκε συναφώς χρήζει διευκρινίσεως από το Δικαστήριο.
- 23 Κατά το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, ΣΛΕΕ, οι πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση, είναι τίτλοι εκτελεστοί. Κατά το άρθρο 299, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, ΣΛΕΕ, η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται από τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται. Μολονότι το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, ΣΛΕΕ αφορά μόνον την αναγκαστική εκτέλεση των εκτελεστών τίτλων που εκδίδουν το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, δεν είναι σαφές, κατά το αιτούν δικαστήριο, ότι οι αποφάσεις άλλων θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτελέσεως. Πιο συγκεκριμένα, με διάταξη της 8ης Μαρτίου 2012 (T-573/10, σκέψη 43), το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι η μη τήρηση προθεσμίας πληρωμής με τιμολόγιο με το οποίο ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA) καθόρισε το ποσό των απαιτήσεων έναντι φαρμακευτικής εταιρίας έχει, μεταξύ άλλων, ως αποτέλεσμα να καθιστά δυνατή την αναγκαστική εκτέλεση του οφειλόμενου ποσού. Στην υπόθεση C-392/20, πολωνικό δικαστήριο (Sad Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie [πρωτοδικείο Βαρσοβίας-Mokotów]) υπέβαλε το ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το αν το άρθρο 299 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται αποκλειστικά σε αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ή μήπως εφαρμόζεται και σε αποφάσεις του προσφεύγοντος με αντικείμενο την επιβολή πρόσθετης διοικητικής επιβαρύνσεως. Ωστόσο, το ερώτημα έμεινε αναπάντητο κατόπιν καταργήσεως της διαδικασίας λόγω καταργήσεως της δίκης. Από τις εκτιμήσεις που εκτίθενται στις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott της 7ης Νοεμβρίου 2019 στην υπόθεση C-584/17 (juris, σημείο 40) προκύπτει επίσης ότι το αν οι αποφάσεις αυτοδιοικήσεως των ευρωπαϊκών οργανισμών είναι εκτελεστές κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ δεν μπορεί να απορριφθεί ως ζήτημα τόσο προφανές όπως δέχθηκε το Verwaltungsgericht. Συναφώς, η γενική εισαγγελέας επισήμανε ότι τα επιχειρήματα του αναιρεσιδόντος έθεταν, κατ' αρχάς, το ζήτημα αν το γεγονός ότι το άρθρο 299 ΣΛΕΕ αναφέρεται μόνο σε πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της ΕΚΤ σημαίνει ότι οι πράξεις άλλων θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης χωρίς ρητή θεμελίωση στο πρωτογενές δίκαιο –όπως, για παράδειγμα, στο άρθρο 280 ΣΛΕΕ για τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης– στην πραγματικότητα, δεν

μπορούν να συνιστούν εκτελεστούς τίτλους βάσει του άρθρου 299 ΣΛΕΕ και, εξ όσων προκύπτουν, το Δικαστήριο δεν έχει απαντήσει ακόμη στο ερώτημα αυτό.

- 24 Επιπλέον, στην περίπτωση που οι αποφάσεις του προσφεύγοντος σχετικά με την επιβολή τέτοιας διοικητικής επιβαρύνσεως δεν αποτελούν εκτελεστό τίτλο και, επομένως, πληρούται η απαίτηση έννομου συμφέροντος για την άσκηση προσφυγής με καταψηφιστικό αίτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 13, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 11, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 340/2008 έχει την έννοια ότι αποκλείεται η άσκηση προσφυγής με καταψηφιστικό αίτημα που αφορά την καταβολή της διοικητικής επιβαρύνσεως.
- 25 Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, κατ' αναλογία το άρθρο 11, παράγραφος 3. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι, εάν η καταβολή (των τελών ή άλλων επιβαρύνσεων) δεν πραγματοποιηθεί πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2, ο Οργανισμός ορίζει δεύτερη προθεσμία καταβολής. Εάν η καταβολή δεν πραγματοποιηθεί πριν από τη λήξη της δεύτερης προθεσμίας, ο Οργανισμός απορρίπτει την αίτηση. Ως εκ τούτου, ο συντάκτης του κανονισμού λαμβάνει ως δεδομένο ότι η αίτηση ενός φυσικού ή νομικού προσώπου για καταχώριση ή εκτέλεση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής ή τεχνικής υπηρεσίας που παρέχεται από τον προσφεύγοντα μπορεί να απορριφθεί ακόμη και αν το πλήρες τέλος ή η πλήρης επιβάρυνση και/ή η διοικητική επιβάρυνση με βάση το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008, έχει επιβληθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί, με αποτέλεσμα ο προσφεύγων να μπορεί να απαιτήσει από τον αιτούντα να του καταβάλει προκαταβολή προκειμένου να εξασφαλίσει και την επιβολή του δικαιώματος εισπράξεως της διοικητικής επιβαρύνσεως. Επίσης, ο κανονισμός 340/2008 –σε αντίθεση, για παράδειγμα, με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 297/95 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1995, σχετικά με τα τέλη που καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Αξιολόγησης Φαρμάκων (EMA)– δεν ορίζει ρητώς ότι, σε περίπτωση μη καταβολής της επιβαρύνσεως εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ο προσφεύγων έχει και τη δυνατότητα να προσφύγει σε δικαστήριο. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΚ) 340/2008 δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα του προσφεύγοντος να ασκήσει προσφυγή θα μπορούσε να σημαίνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης ρύθμισε εξαντλητικά τις συνέπειες της μη καταβολής των τελών και επιβαρύνσεων (βλ. απόφαση του Bayerischer Verwaltungsgerichtshof [άνωτατου διοικητικού δικαστηρίου της Βαυαρίας, Γερμανία] της 18ης Δεκεμβρίου 2017, 20 BV 16.2024, juris, σημείο 20). Πάντως, το ερώτημα εάν, στο πλαίσιο αυτό, ο προσφεύγων κωλύεται να ασκήσει προσφυγή με καταψηφιστικό αίτημα, ιδίως στην περίπτωση καταχωρίσεων ή άλλων διοικητικών ή τεχνικών υπηρεσιών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, χωρίς να έχει καταβληθεί η σχετική διοικητική επιβάρυνση, δεν μπορεί απαντηθεί με σαφή τρόπο και χρήζει διευκρινίσεως από το Δικαστήριο.